

Suomen luonnon monimuotoisuuden suojelun ja kestävä käytön kansallisen strategian ja toimintaohjelman 2017–2021 toteutusta ja seurantaa edistävän luonnon monimuotoisuuden kansainvälisten asioiden asiantuntijatyöryhmä

Kokous #8

Aika: Torstai 31.5.2018, kello 13.00–15.00
Paikka: Ympäristöministeriö, kokoushuone Norppa
Läsnä: Marina von Weissenberg, ympäristöministeriö, puheenjohtaja
Esko Hyvärinen, ympäristöministeriö
Eriika Melkas, ympäristöministeriö
Marjaana Kokkonen, ulkoministeriö
Katileena Lohtander-Buckbee, Suomen ympäristökeskus
Marja Ruohonen-Lehto, Suomen ympäristökeskus
Johanna Niemivuo-Lahti, maa- ja metsätalousministeriö
Jukka-Pekka Jäppinen, Suomen ympäristökeskus
Katja Matveinen, maa- ja metsätalousministeriö
Tiina Tonteri, Luonnonvarakeskus
Pylvänäinen Marja, Suomen ympäristökeskus, sihteeri
Jaakko Kuisma, Suomen pysyvä edustusto Euroopan unionissa (vierailija)

1. Kokouksen avaus ja edellisen kokouksen pöytäkirja ja asialistan hyväksyminen

Kokouksen puheenjohtaja Marina von Weissenberg avasi kokouksen kello 13.00. Asialista hyväksyttiin kokouksen työjärjestykseksi.

PJ kävi läpi WPIEI-kokouksen jälkeen pöytäkirjaan kirjaamansa merkinnät kokouksen tuloksista. Kokouksen 23.4.2018 pöytäkirjaan annettiin vielä mahdollisuus antaa kommentteja ja korjauksia, koska pöytäkirja jaettiin vasta kokouspäivän aamuna.

PJ kertoi, että Aichi-tavoitteisiin halutaan lisätä konkretiaa, joten tavoitteet tullaan avaamaan ja päivittämään, mutta runko säilyy.

Gender Plan of Action: Marjaana Kokkonen UM on laatinut vastineen. PJ täydentää vastausta ennen sen lähetystä. Todettiin, että Suomen NBSAPissa ei ole yhtään gender-tavoitetta. Suomessa tasa-arvo lienee niin itsestään selvää. Päätettiin, että asia mainitaan vastauksessa.

2. IPBES/Luontopaneeli – 28.5.2018 YM:ssä pidetyn kansallisen tilaisuuden kooste ja tulokset

Noin 130 henkeä oli ilmoittautunut ja noin sata osallistui Luontopaneelin ja Ympäristötiedon foorumin järjestämään seminaariin. IPBES paneelin tiivistelmät on julkaistu:

<http://www.ymparistotiedonfoorumi.fi/ipbes-tiivistelmat/>

<http://www.ymparistotiedonfoorumi.fi/luontopaneeli-kehottaa-toimintaan/>

Outi Silfverberg Ympäristötiedon foorumista esittelee seminaarin koosteen BD-työryhmälle 14.6. kokouksessa. [katso Stig Johanssonin lähettämä sähköposti 1.6.2018]. Luontopaneelin viestintä on saanut kiitosta. Katso myös: www.syke.fi/luontopaneeli

Euroopan ja Keski-Aasian BD-IPBES -arvion esittely löytyy ko. tiivistelmässä suomeksi. Lisäksi ajankohtainen elinympäristöjen ja ekosysteemipalveluiden kartoittaminen EU:ssa on valmistunut.

<https://biodiversity.europa.eu/maes>

Kansallinen Luontopaneeli on asetettu vuoden 2018 loppuun. Paneelille etsitään uusi puheenjohtaja, kun professori Jari Niemelä on valittu Helsingin yliopiston rehtoriksi. Ryhmä tullaan muodostamaan uudelleen noudattaen Suomen Akatemian hakuprosessia.

3. SBSSTA-22 -asiat ja Suomen valtuuskunta 2.–7.7.2018

Asiakirjat www.cbd.int/meetings/SBSTTA-22

SBSTTA-22-kokouksen agenda on jaettu samoin Suomen valtuuskunta. PJ kävi läpi agendan ja kunkin asiakohdan vastuulliset asiantuntijat. Meriasioissa Suomella on oheistapahtuma. Pölytys, agendan kohta 11, on laajempi kuin vain ruokaturvaan liittyvä kysymys. SYKEN asiantuntijat kommentoivat pölytyspäättöasiakirjaa, ja antavat tiedoksi Marinalle ja Eskolle. Suomen valtuuskunnalla on kokous maanantaina 11.6., jossa agenda käydään vielä läpi, jolloin myös CBD:n pääjohtaja vierailee Helsingissä.

Agendan asiakohtien läpikäynti:

3. Digitaalinen sekvenssi ja geenivarat, Katileena L-B: perustetaan kontaktiryhmä, EU on lähettänyt ensimmäisen DSI-paperin, joka on ok. Vilmissä valmistelukokous, jossa kohtien 3 ja 4 asioista.
4. Riskien hallinta ja arviointi, Marja R-L: perustetaan kontaktiryhmä. Miten työtä tulisi jatkaa ja kehittää. Asia noussut SBSTTAan Cartagenan puolelta. Lisäohjeistusta kehitetään, Suomi puoltaa.
5. Synteettinen biologia, Marja R-L: riskienhallintatyötä, asiaa on seurattava. Ei ohjeistuksia vielä, vaan ensin asian selkiyttämistä.
6. Tieteellinen arvio: tehty yhteenveto tieteellisistä artikkeleista ja indikaattoreista, lisäksi on IPBESin arvioinnit. GBO:n laatiminen.
7. Suojelualueet (Stig J. ei paikalla): On pitkä kokousdokumentti.
8. Meri ja rannikko: sisältää nykyään myös Itämeren, aiheesta tulossa side event.
9. BD ja ilmastomuutos: ekosysteemilähestymistapa ja sopeutuminen.
10. Vieraslajit, Johanna N-L: teeman ja Aichi-tavoitteen osalta on menty eteenpäin, ja erityisesti EU on edistänyt asiaa paljon. Asiakirjassa käsitellään isoja kokonaisuuksia, kuten verkkokauppaa ja sen riskejä, ja ne ovat erityisesti kv-areenalla edistettävä asia. Suosituksissa esitetään Ad hoc-ryhmän perustamista. Asiakirjaan liittyy myös ohjeistus, jossa käsitellään haitallisten vieraslajien levittämistä tahattomasti kauppaan liittyvien väylien kautta.
11. Pölytys, Esko H: Tärkeä asia agendalla. Plan of action vuoteen 2030. Suositukset pehmeitä. [katso Eskon lähettämä sähköposti 4.6.2018]. Päätettiin, että Marinalle ja Marjukka Mähöselle toimitetaan 5.6.2018 mennessä kommentit kokousdokumentteihin.
12. IPBESin toinen työohjelma: Bonnissa IPBES-työpaja ensi viikolla. Kaikki sopimukset voivat lähettää työohjelmaan täydennyksiä, mutta on vältettävä päällekkäisyyttä IPBESin ja sopimusten kanssa.

4. SBI-2 -asiat ja Suomen valtuuskunta 9.–13.7.2018

Asiakirjat <https://www.cbd.int/meetings/SBI-02>

Valtuuskunta jaettu, katsottiin kokousagenda, EU:lla koordinoitua kannat. CBD/SBI/2/2-dokumentissa Suomi on mainittu.

5. EU WPIEI -kokous ja Suomen valtuuskunta

13.6.2018 WPIEI-kokous (Bulgarian viimeinen WPIEI), 11.6. Nagoya pöytäkirjan asiantuntijakokous, 12.6. DSI-kokous, 14.6. Biosafety-kokous. Suomesta kokouksiin osallistuu Eriika Melkas, YM, Katileena Lohtander-Buckbee SYKE ja Marja Ruohonen-Lehto SYKE sekä Esko Hyvärinen YM.

6. AEWA ajankohtaiset – Esko Hyvärinen YM

Joulukuun alussa tulee olemaan AEWA:n osapuolikokous. EU-valmistelua tehty, kuten lajimuutosesitykset liitteisiin. Komissiolta tulee ehdotus neuvoston päätökseksi. Aikataulu on tiukka ja päätös tulisi saada valmiiksi kesäkuun puolella. Karimetsoa ehdotetaan lisättäväksi liitteisiin, sekä lunnia, räyskää

ja kuovisirriä. Luxemburg on ehdottanut muitakin lajeja, joita metsästetään EU:n alueella. Niitä ei tosin ehdoteta, muuten EU joutuisi jättämään varauman. Ghana tulee ehdottamaan samoja lajeja.

Juhannusviikolla on hanhityöryhmän kokous, jos käsitellään kannanhoitosuunnitelmat valkoposkihanhelle ja merihanhelle. Käsitellään myös lyhytnokkahanhen ja taigametsähanhen kannanhoitosuunnitelmista 'missä mennään' -katsaukset. Valkoposkihanhi ei ole metsästettävä missään maassa.

7. Ajankohtaiset: HLPF valmistelutilanne 07/2018, CBD:n 6. maaraaportti ja Ruotsin IUCN 70 v. -juhla Tukholmassa 22.5.2018

- PJ muistutti seminaarista "Seminar on Arctic Indigenous and Local Knowledge & Sustainability - June 8th (9.00 - 15.00)", joka pidetään Helsingin yliopiston Think Corner (Stage), Yliopistonkatu 4.
- HLPF pidetään NY:ssä 9.–13.7.2018, jolloin virkamiesviikko, tavoite 15 on käsittelyssä,
- 6. NR: 14.6.2018 BD-työryhmän kokous, jossa Ari-Pekka Auvinen esittelee raportoinnin tilanteen, PJ totesi, että kiire tulee, dead line 31.12.2018.
- IUCN 70 v. Ruotsissa, Marina osallistui juhlallisuuksiin, jossa tehtiin sitoumuksia.
- Ralf Lopianin terveiset kokoukselle: 2020 on YK:n kasvinsuojeluvuosi, Rooman kokouksen raportti Steering Committee:sta saadaan käyttöömme.

8. Suomen pysyvä edustusto Euroopan unionissa (EUE) esittäytyy klo 14.45–15.00 – Jaakko Kuisma, erityisasiantuntija, ympäristöala

Työryhmä esittäytyi Jaakko Kuismalle ja Kuisma työryhmälle. YM on lähettänyt hänet ympäristöalan erityisasiantuntijaksi Brysseliin. Laura Aho on Suomen toinen erityisasiantuntija.

PJ esitteli SBSTTA:n agendan lyhyesti Kuismalle. Tulossa on mm. muistio digitaalisesta sekvenssistä biodiversiteetin ja luonnon kannalta. Ja synteettisestä biologiasta tehdään ns. rautalankamalli. Kuismalle kerrottiin tulevista tärkeistä asioista, joista hänen on hyvä tietää.

Esko H: Brexitiin liittyen, VN pyytänyt muistiota, mm. CITES-sopimuksen toimeenpanoon liittyen.

Katileena L-B: Digitaalisen sekvenssin vaikeus: geeneistä on saatavilla sekvenssidataa. Nagoyan pöytäkirja säätelee geenivarojen saatavuutta. Jos DSI laitettaisiin Nagoyan alle, tulee sääntelystä eettisiä ongelmia jos dataa käytetään. Ja jos ei tule hyötyjen jakoa, pöytäkirja vesittyy. Kehitysmaat haluavat hyötynsä.

Marja R-L: Synteettinen biologia tulee keskusteluttamaan. Synteettinen biologia ja Cartagenan riskienhallinta ja arviointi lähenevät toisiaan, mutta on ongelmallista, että CBD:llä ja Cartagenan pöytäkirjalla on eri allekirjoittajamaita.

Suomen EU-PJ-kaudella keskeistä on resurssien mobilisaation lisääminen. Suomi on mustalla listalla, mutta EU näyttää paremmalta kuin yksittäinen jäsenmaa.

9. Muut asiat ja seuraava kokous

Seuraava kokous:

Maanantai 18.6.2018 kello 13–15, YM kokoushuone Norppa. Asialistalla mm. WPIEI-tulokset, 6. maaraaportti, EK:ssa pidettävä syyskuun tilaisuus, Suomen kannat kv-kokouksiin.

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 15.00.

Puheenjohtaja

Marina von Weissenberg, ympäristöministeriö

Sihteeri

Marja Pylvänäinen, Suomen ympäristökeskus

Jakelu: Työryhmän puheenjohtaja, jäsenet, sihteeri ja pysyvät asiantuntijat.